

II. Raad van State

Arrest nr. 166.081 van 19 december 2006

Rechtsmacht: Raad van State

Staatsraden: P. Lemmens, J. Bovin en G. Debersaques

Auditoraat: A. Eylenbosch (andersluidend)

Partijen: B. Verhoeven t. het Vlaams gewest en J. Kustermans

Advocaten: R. Hens, C. Marinower en D. Lindemans en F. De Pretert

Rechtspraak

Stedenbouwkundige vergunning - administratief beroep wegens ontstentenis van beslissing - ontvankelijkheid *ratione temporis*

Indien de deputatie een beslissing heeft genomen over een administratief beroep van de aanvrager van een stedenbouwkundige vergunning, kan de aanvrager geen ontvankelijk beroep meer instellen bij de Vlaamse regering wegens ontstentenis van beslissing van de deputatie, ook al was de beslissing nog niet ter kennis gebracht aan de aanvrager op het ogenblik van het instellen van het beroep.

TEKST VAN HET ARREST

(...)

Gezien het verzoekschrift dat Bart VERHOEVEN op 25 augustus 2006 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van het besluit van 26 juni 2006 van de Vlaamse Minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening houdende eensdeels, inwilliging van het beroep van Jozef KUSTERMANS tegen het uitblijven van een beslissing van de Bestendige Deputatie van de provincieraad van Antwerpen, en anderdeels, voorwaardelijke afgifte van de stedenbouwkundige vergunning voor het rooien van bomen, het oprichten van een nieuw serrecomplex voor tomatenteelt, een loods-werkplaats, een wateropslagtank, 4 hoogspanningscabines, 2 wateropvangbekkens en de aanleg van verharding op percelen gelegen te Wuustwezel, Vaasweg zn, kadastraal gekend onder 3de afdeling, sectie A, nrs. 351h, 348l, 340g en 340d/deel;

(...)

Overwegende dat artikel 53, § 2, derde lid, van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, bepaalt wat volgt: “De aanvrager kan bij de Vlaamse regering in beroep gaan bij gebreke van een beslissing van de bestendige deputatie, na afloop van de termijn waarbinnen deze plaats moest hebben. Dit beroep wordt bij een ter post aangetekende brief gezonden aan de Vlaamse regering, die een afschrift ervan aan het

college en de bestendige deputatie stuurt binnen vijf dagen na ontvangst (...)”;

Overwegende dat uit de gegevens van de zaak onomstotelijk blijkt dat het beroep bij de Vlaamse regering werd ingesteld nadat de bestendige deputatie reeds een beslissing over het beroep van de aanvrager had genomen; dat dit overigens niet wordt betwist;

Overwegende dat de verwerende partij evenwel stelt dat het hoger beroep bij de Vlaamse regering rechtsgeldig werd ingesteld aangezien de beslissing van de bestendige deputatie op het ogenblik van het instellen van het beroep nog niet aan de aanvrager was betekend;

Overwegende dat de door artikel 53, § 1, derde en vierde lid, van het gecoördineerd decreet ruimtelijke ordening bepaalde termijn waarbinnen de bestendige deputatie aan de aanvrager, aan het college en aan de gemachtigde ambtenaar kennis dient te geven van haar beslissing geen vervaltermijn, maar een termijn van orde is; dat het de aanvrager vrijstaat een beslissing van de bestendige deputatie af te wachten, ook al is voormelde termijn verstreken; dat, aangezien de bestendige deputatie reeds een beslissing had genomen over het bij haar ingestelde beroep, er krachtens voormelde bepaling van artikel 53, § 2, derde lid, van hetzelfde decreet, voor de aanvrager geen mogelijkheid tot hoger beroep bij de Vlaamse regering meer openstond; dat de omstandigheid dat deze beslissing aan de aanvrager nog niet ter kennis was gebracht aan deze vaststelling geen afbreuk doet; dat een gebrek in de kennisgeving of het niet ter kennis brengen van een besluit de rechtsgeldigheid van dat besluit niet aantast; dat voormelde bepaling van artikel 53, § 2, derde lid, duidelijk en niet voor interpretatie vatbaar is, dat dit overigens ook blijkt uit de toelichting verstrekt door de Vlaamse minister bevoegd voor de ruimtelijke ordening in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement op 25 april 2000: “(...) Een geweigerde bouwvergunning die nadien opnieuw wordt geweigerd door de bestendige deputatie, kan niet meer ter goedkeuring aan de minister worden voorgelegd. Anders gesteld: tweemaal neen is definitief neen” (*Hand. VI. Parl., Plenaire ver-*

gadering - Nr. 54 - 25 april 2000, blz. 20); dat de Vlaamse Minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening op het eerste gezicht ten onrechte heeft geoordeeld dat het beroep van de aanvrager tegen de beslissing van 4 april 2005 van het College van burgemeester en schepenen van de gemeente Wuustwezel bij gebreke van een kennisgeving van de beslissing van de bestendige deputatie binnen de termijn, zoals bepaald in artikel 53, § 2, van het gecoördineerd decreet betreffende de ruimtelijke ordening, geldig werd ingesteld, aangezien “de door de bestendige deputatie getroffen beslissing d.d. 12 januari 2006 (...) niet aan de betrokken partijen werd betekend”; dat het eerste middel ernstig is;

(...)

BESLUIT:

Artikel 1.

Het verzoek tot tussenkomst van Jozef KUSTERMANS in het administratief kort geding wordt ingewilligd.

(...)

NOOT

Over de beroepstermijn in het geval van stilzitten van de vergunningverlenende overheid

I. In het bovenstaande arrest neemt de Raad van State een duidelijk standpunt in over de vraag vanaf wanneer voor de aanvrager van een vergunning de mogelijkheid openstaat om, via een administratief beroep, zijn aanvraag te onttrekken aan de vergunningverlenende overheid die niet tijdig over de aanvraag oordeelt. Het arrest heeft betrekking op de vergunningenprocedure die is voorgeschreven door het Decreet betreffende de Ruimtelijke Ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (hierna: Coördinatiedecreet RO), en die nog steeds geldt voor de ‘niet-ontvoogde’ gemeenten¹.

(1) Dit zijn de gemeenten die nog niet voldoen aan de vijf voorwaarden die staan opgesomd in artikel 193 § 1 van het Decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (hierna: DRO). Krachtens artikel 193 § 2 DRO geldt voor die gemeenten nog steeds de vergunningenprocedure voorzien in het Coördinatiedecreet RO. Voor de gemeenten die wel aan de vijf voorwaarden voldoen, geldt de nieuwe vergunningenprocedure, voorzien in het DRO.

Krachtens artikel 53 § 1 eerste lid Coördinatiedecreet RO kan degene die een aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning heeft ingediend bij het college van burgemeester en schepenen (hierna: CBS) bij ontstentenis van een beslissing binnen de in artikel 52 § 1 bepaalde termijn in beroep gaan bij de deputatie². Die termijn bedraagt 75 dagen, te rekenen vanaf de datum van het ontvangstbewijs. De termijn kan met 50 dagen worden verlengd op verzoek van de gemachtigde ambtenaar. Voor de aanvraag voor een verkavelingvergunning wordt de in artikel 52 § 1 bedoelde termijn van 75 dagen verdubbeld (art. 55 § 1 Coördinatiedecreet RO).

In de beroepsprocedure bestaat de mogelijkheid om het dossier aan de deputatie te onttrekken indien de deputatie in gebreke blijft om tijdig te oordelen. Artikel 53 § 2 vierde lid Coördinatiedecreet RO stelt dat de aanvrager bij de Vlaamse regering in beroep kan gaan bij gebreke van beslissing van de deputatie, na afloop van de termijn waarbinnen deze plaats moest hebben. Overeenkomstig artikel 53 § 1 derde en vierde lid Coördinatiedecreet RO wordt van de beslissing van de deputatie kennis gegeven binnen 60 dagen na datum van afgifte bij de post van de aangetekende zending die het beroep bevat. Die termijn wordt met vijftien dagen verlengd indien de partijen worden gehoord³.

In het bovenstaande arrest stelt de Raad van State voor het eerst uitdrukkelijk dat, indien de deputatie een *beslissing* heeft genomen over een administratief beroep van de aanvrager, voor die aanvrager geen hoger beroep meer openstaat bij de Vlaamse regering. De Raad van State stelt hierbij dat de termijn voor *kennisgeving* een termijn van orde is, en geen vervaltermijn. Het arrest stelt uitdrukkelijk dat het de aanvrager van de vergunning vrij staat om een beslissing van de deputatie af te wachten, ook al is de termijn verstreken⁴. M.a.w., ook de *beslissingstermijn* is

(2) Sinds het Provinciedecreet is er niet langer sprake van de ‘bestendige deputatie’, maar gewoon van ‘deputatie’ (zie Hoofdstuk II, art. 44 e.v. Provinciedecreet).

(3) Voor verkavelingaanvragen geldt geen specifieke termijn bij de procedure voor de deputatie.

(4) Zie ook: B. BOUCKAERT en T. DE WAELE, *Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw in het Vlaamse Gewest*, Brugge, Vanden Broele, 2004, 256-257, nr. 246; M. CROMHEECKE, “Tweemaal neen is definitief neen. De administratieve beroepsmogelijkheden volgens het gewijzigde decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996”, *T.R.O.S.* 2000, 183-186, inz. 185-186, met verwijzing naar R.v.St., Wigerinck, nr. 26.909, 23 september 1986 en R.v.St., .../...

een termijn van orde⁵. Vanaf het ogenblik evenwel dat de deputatie tot een beslissing is gekomen, stelt het arrest dat er voor de aanvrager geen mogelijkheid voor hoger beroep meer open staat bij de Vlaamse regering. De omstandigheid dat de beslissing nog niet ter kennis werd gebracht aan de aanvrager doet hieraan geen afbreuk. De Raad van State stelt dat de bepaling van artikel 53 § 2 vierde lid duidelijk is, en niet voor interpretatie vatbaar⁶. Indien de aanvraag, waarover de deputatie reeds heeft beslist, toch wordt voorgelegd aan de Minister, moet deze zich bijgevolg onbevoegd verklaren.

De auditeur had in zijn verslag de grammaticale interpretatie ("tekstargument") afgewezen. Volgens de auditeur moest artikel 53 § 2 vierde lid worden samen gelezen met artikel 53 § 1 derde lid. De auditeur leidde uit de samenlezing van beide bepalingen af dat voor het instellen van een beroep tegen het uitblijven van een beslissing van de deputatie, niet de datum van het nemen van de beslissing relevant is, maar wel de datum van de kennisgeving ervan. De Raad van State heeft er anders over geoordeeld, en heeft gesteld dat de beslissing en de kennisgeving van elkaar te onderscheiden zijn, en dat voor het instellen van het beroep tegen het uitblijven van een beslissing niet de kennisgeving, maar enkel het nemen van de beslissing relevant is.

2. De redenering van de Raad van State in bovenstaand arrest kan op het eerste gezicht *mutatis mutandis* worden toegepast op het geval waarbij de aanvrager zijn dossier wenst te onttrekken aan het CBS, bij ontstentenis van een (tijdige) beslissing, door hoger beroep in te stellen bij de deputatie. De formulering van artikel 53 § 1 eerste lid is immers (quasi) identiek als die van artikel 53 § 2 vierde lid. De deputatie zou dus onbevoegd zijn indien de aanvrager een beroep zou hebben ingesteld wegens het in gebreke blijven van het CBS, indien

zou blijken dat het CBS intussen een beslissing zou hebben genomen. Hierbij wordt opgemerkt dat er wel een fundamenteel verschil is tussen het geval waarbij beroep wordt ingesteld tegen het stilzitten van de deputatie, dan wel tegen het stilzitten van het CBS. Tegen een formele beslissing van de deputatie staat geen enkele administratieve beroepsmogelijkheid meer open, terwijl tegen een beslissing van het CBS waarbij de aanvraag wordt geweigerd, of waarbij voorwaarden worden opgelegd, wél een regulier administratief beroep open staat bij de deputatie. De enige manier voor de aanvrager om zijn aanvraag op zijn eigen initiatief tot bij de Minister te krijgen, is het beroep wegens stilzitten van de deputatie. Dit is anders voor het beroep bij de deputatie: dat kan worden ingesteld hetzij tegen een weigering of een voorwaardelijke vergunning van het CBS, hetzij tegen het stilzitten van het CBS. De vraag rijst aldus wat het lot is van een beroep dat door de aanvrager werd ingesteld bij de deputatie wegens stilzitten van het CBS, indien naderhand zou blijken dat het CBS toch reeds een beslissing had genomen. Moet de deputatie zich in dit geval, overeenkomstig het bovenstaande arrest, onbevoegd verklaren? Dit lijkt zonder twijfel het geval indien het CBS de vergunning intussen onvoorwaardelijk zou hebben goedgekeurd, aangezien er op dat ogenblik een geldige vergunning is. Maar wat bij een formele weigering, of in het geval van een vergunning onder voorwaarden? Kan de deputatie dan het beroep behandelen, of dient hij zich integendeel onbevoegd te verklaren, omdat geen beroep werd ingesteld tegen een formele beslissing, maar wel – ten onrechte – tegen het ontbreken van een (tijdige) beslissing? In het geval van een onvoorwaardelijke weigering lijkt de vraag op het eerste gezicht formalistisch, maar wat in het geval van het toekennen van een vergunning onder voorwaarden? Staat de aanvrager in dit geval nog achter zijn beroep of niet?

Artikel 53 § 1 eerste lid Coördinatiedecreet RO bepaalt dat de aanvrager binnen de dertig dagen "na ontvangst van de beslissing" van het schepencollege in beroep kan gaan bij de deputatie. Het beroep dat is gericht tegen een formele beslissing is aldus duidelijk te onderscheiden van het beroep wegens ontstentenis van beslissing. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat de Raad van State in een vroeger arrest heeft geoordeeld dat niets belet dat een aanvrager beroep instelt tegen een beslissing alvorens ze werd betekend⁷. Maar dit neemt niet weg dat er een onderscheid kan worden gemaakt tussen het geval waarin de aanvrager een beroep instelt tegen een formele

.../...

Suenens, nr. 21.992, 9 februari 1982; P.-J. DEFOORT, "Beroepsprocedures inzake stedenbouwkundige en verkeersvergunningen", in F. MOEYKENS (ed.), *De Praktijkjurist V*, Gent, Academia Press, 2003, 50, met verwijzing naar R.v.St., vzw Distributiemacht e.a., nr. 52.264, 16 maart 1995; R. VEKEMAN, *Ruimtelijke ordening en stedenbouw. Planologie, verordeningen en vergunningen*, Mechelen, Kluwer, 2004, 436.

- (5) Over de begrippen 'beslissingstermijn' en 'verzendingstermijn', zie: I. OPDEBEEK, en J. GORIS, "Termijnen in het bestuursrecht in het algemeen en in het Gemeente- en Provinciedecreet in het bijzonder", *T. Gem.* 2007, 105.
- (6) Vgl. met M. BOES, die stelt dat, juist omdat termijnen niet vrijblijvend zijn, het van het grootste belang is dat de regelgever heel nauwkeurig moet bepalen wat precies moet gebeuren binnen de gestelde termijn (M. BOES, "Termijnen in het bestuursrecht", in M. BOES (ed.), *Themis Vormingsonderdeel 8 – Administratief Recht (Cahier 26) – Academiejaar 2004-2005*, Brugge, die Keure, 80-81).

(7) R.v.St., Aelbrecht, nr. 50.960, 22 december 1994.

beslissing – die hem weliswaar nog niet officieel werd betekend –, dan wel tegen ontstentenis van beslissing. Het blijft de vraag of het bovenstaande arrest voor gevolg heeft dat de deputatie zich automatisch onbevoegd moet verklaren indien zij vaststelt dat verzoeker een beroep heeft ingesteld wegens ontstentenis van beslissing, indien achteraf zou blijken dat het CBS intussen toch een formele beslissing had genomen. Dit kan zwaarwichtige gevolgen hebben voor de aanvrager, indien het CBS de aanvraag zou hebben geweigerd, terwijl de aanvrager zou hebben nagelaten om tegen die formele weigering een nieuw beroep in te stellen bij de deputatie. Anderzijds kan ook de beslissing waarin de deputatie zich wel bevoegd zou verklaren nefaste gevolgen hebben voor de aanvrager, met name in het geval waarin zou blijken dat het CBS vóór het instellen van het beroep wegens ontstentenis van beslissing toch een vergunning zou hebben afgeleverd, maar onder bepaalde voorwaarden. Het zou immers kunnen dat de aanvrager volledig akkoord gaat met de opgelegde voorwaarden, terwijl de deputatie, gelet op de devolutieve kracht van het hoger beroep, alsnog de vergunning helemaal zou kunnen weigeren.

Aan de rechtspraak om hierover uitsluitsel te brengen. In afwachting lijkt voorzichtigheid geboden. De aanvrager kan alvast zelf proberen duidelijkheid verschaffen door hetzij een nieuw (gemotiveerd) beroep in te stellen tegen de formele beslissing van het CBS, hetzij – indien de aanvrager genoeg neemt met de afgeleverde vergunning onder voorwaarden – een schrijven te richten aan de deputatie met de vermelding dat zijn beroep wegens ontstentenis van beslissing onrecht blijkt te zijn, en met de vraag aan de deputatie om zich onbevoegd te verklaren, aangezien het zonder voorwerp is⁸. Niettemin zou de onbevoegdheid van de deputatie bij een formele weigering als formalistisch en onredelijk streng voorkomen, omdat de deputatie hoe dan ook bevoegd is voor een beroep tegen een formele weigering van het CBS, terwijl de Minister onbevoegd is in het geval van een beroep tegen een formele weigeringbeslissing van de deputatie. Er bestaat dan ook geen gevaar voor de manipulaties die hierna worden beschreven in randnummer 3 voor het onttrekken van een zaak bij de gemeente. Dit zou ertoe kunnen doen besluiten dat de rechtspraak van

(8) Vgl. de rechtspraak die stelt dat de vergunningverlenende overheid bij wie een aanvraag wordt ingediend voor een activiteit die niet vergunningsplichtig is, zich onbevoegd dient te verklaren (R.v.St., De Ruysfelaert, nr. 37.330, 27 juni 1991; R.v.St., Oudenburg, nr. 25.820; 7 november 1985; R.v.St., Snelders, nr. 18.729; 31 januari 1978; R.v.St., Dewaele, nr. 17.294, 21 november 1975).

het bovenstaande arrest niet zomaar onverkort geldt voor alle beroepen bij de deputatie.

3. Het bovenstaande arrest is van groot belang voor de praktijk. De besluitvorming van de vergunningverlenende overheid verloopt immers vaak in twee fasen. In een eerste stap neemt het CBS of de deputatie, op basis van voorbereidend onderzoek van de gemeentelijke, respectievelijk provinciale administratie, een beslissing, en wordt die beslissing genotuleerd, met een korte motivering (ofwel wordt de voorbereidende nota van de administratie gevolgd, ofwel neemt het bestuursorgaan een ander standpunt in). Daarna keert het dossier terug naar de administratie, die een ontwerp van besluit opmaakt, dat nadien wordt ondertekend door de bevoegde ambtsdragers⁹ en vervolgens wordt betekend aan de aanvrager, de gemachtigde ambtenaar en – wat de beslissing van de deputatie betreft – aan het CBS. Tussen de beslissing en het betekenen ervan kan kostbare tijd verloren gaan. In de praktijk gebeurt het geregeld dat de aanvrager of zijn advocaat of architect telefonisch informeert naar de beslissing, en indien hij verneemt dat die negatief uitvalt, stelt de aanvrager soms snel hoger beroep in, voordat de beslissing is betekend. Dit is vooral van belang bij de procedure voor de deputatie, omdat dit in principe de laatste kans is, behalve precies het geval waarin de aanvrager het dossier weet te onttrekken aan de deputatie om het aan de Minister voor te leggen. De aanvrager die formeel op de hoogte is van een weigering door de deputatie, en vóór de officiële kennisgeving van die weigering nog snel beroep instelt bij de Minister, creëert voor zichzelf op die manier alsnog een tweede administratieve beroepsmogelijkheid. Nu bevestigt de Raad van State echter uitdrukkelijk dat, indien de deputatie reeds een beslissing heeft genomen, de aanvrager de zaak niet meer kan onttrekken en deze voorleggen aan de Minister: twee maal neen is definitief neen. De Minister dient zich dus onbevoegd te verklaren in het geval hem een aanvraag wordt voorgelegd waarover de deputatie reeds had beslist op een datum die voorafgaat aan het instellen van het beroep bij de Minister, ook al was de aanvrager op het ogenblik van het instellen van zijn beroep nog niet in kennis gesteld van die beslissing.

Hierbij wordt opgemerkt dat een middel met betrekking tot de bevoegdheid door de Raad van State uitdrukkelijk wordt aangemerkt als van openbare orde.

(9) Voor de gemeente zijn dit de burgemeester en de gemeentesecretaris (art. 182 § 2 Gemeentedecreet) en voor de provincie zijn dit de provinciegouverneur en de provinciegriffier (art. 178 § 2 Provinciedecreet).

Dit impliceert dat een verzoeker het middel voor het eerst in een memorie van wederantwoord kan opwerpen of dat de Raad van State het middel ambtshalve kan opwerpen¹⁰. Bovendien stelt de Raad van State dat een rechtzoekende geen specifiek belang moet kunnen inroepen om de onbevoegdheid van de steller van een administratieve rechtshandeling aan te voeren, aangezien die bevoegdheid de openbare orde raakt¹¹.

Samenvattend kan men stellen dat een beroep tegen het stilzitten van het CBS of de deputatie in de 'oude' vergunningenprocedure in de volgende gevallen mogelijk is:

- 1) Zolang de wettelijke beslissingstermijn nog niet is verstreken, kan de zaak (uiteraard) niet kan worden onttrokken aan het CBS, resp. de deputatie;
- 2) Eens die termijnen verstreken kan de aanvrager naar eigen goedgevoelen en volgens zijn eigen belang zelf beslissen, of hij de beslissing van het CBS, resp. de deputatie afwacht, dan wel of hij beroep instelt wegens stilzitten van de overheid die is gevat door zijn aanvraag;
- 3) Eens de deputatie een beslissing heeft genomen, vervalt de beroepsmogelijkheid wegens stilzitten, ook al werd de beslissing nog niet aan de aanvrager betekend, en was hij desgevallend nog niet (officieel) op de hoogte van de beslissing. Voor beslissingen van het CBS dient vermoedelijk een genuanceerder standpunt ingenomen te worden (zie hoger nr. 2).

4. Tot slot valt op te merken dat de principes van het bovenstaande arrest niet van toepassing zijn voor de nieuwe procedure van het DRO, die geldt voor de 'ontvoogde' gemeenten.

Indien het CBS zijn beslissing niet binnen de wettelijke termijn heeft **verzonden**, wordt dit krachtens artikel 113 § 2 DRO gelijkgesteld met een stilzwijgende weigering. Het is dus niet voldoende dat de beslissing binnen deze termijn is genomen. De gemeentelijke

stedenbouwkundige ambtenaar brengt de aanvrager hiervan bij aangetekende brief op de hoogte binnen tien dagen na afloop van de wettelijke termijn. Tegen deze 'stilzwijgende weigering' kan de aanvrager in beroep gaan bij de deputatie, op dezelfde manier en binnen dezelfde termijn als tegen een formele beslissing¹². De termijnen van het DRO zijn niet langer termijnen van orde, maar dwingende termijnen¹³.

Voor de procedure bij de deputatie geldt een andere regeling. Indien de wettelijke termijn is verstreken zonder dat de aanvrager op de hoogte werd gebracht van een beslissing, dan kan de aanvrager een rappelbrief sturen indien hij het beroep heeft ingesteld (art. 123 § 1 DRO). Indien de aanvrager binnen 35 dagen na verzending van de rappelbrief geen beslissing van de deputatie heeft ontvangen, dan wordt dit gelijkgesteld met een stilzwijgende vergunning en mag hij zonder verdere formaliteiten overgaan tot het uitvoeren van de werken, op voorwaarde dat hij de gegevens van het aanvraagdossier opvolgt, de decreten en verordeningen naleeft, alsook desgevallend de verkavelingsvoorschriften (art. 125 DRO).

Indien de wettelijke termijn is verstreken zonder dat de aanvrager op de hoogte werd gebracht, in de gevallen dat niet de aanvrager maar iemand anders¹⁴ een beroep heeft ingesteld, dan blijft de beslissing van het CBS van toepassing (art. 123 § 2 DRO).

Pieter-Jan DEFOORT, Lic. Rechten en Master Ruimtelijke Planning, LDR Milieuadvocaten

(10) A. MAST, J. DUJARDIN, M. VAN DAMME en J. VANDE LANOTTE, *Overzicht van het Belgisch Administratief Recht*, Antwerpen, Kluwer, 2002, 917; A. VAN MENSEL, I. CLOECKAERT, W. ONDERDONCK en S. WYCKAERT, *De administratieve rechtshandeling. Een proeve*, Gent, Mys & Breesch, 1997, 53, nr. 139; A. WIRTGEN, "Raad van State", *Afdeling Administratie. Middelen en het ambtshalve aanvoeren van middelen in het bijzonder*, Brugge, die Keure, 2004, 81, nr. 89 en 101, nr. 118.

(11) R.v.St. nr. 50.563, 1 december 1994 (toepassing van artikel 159 G.V.), aangehaald door A. WIRTGEN, *Raad van State, Afdeling Administratie. Middelen en het ambtshalve aanvoeren van middelen in het bijzonder*, Brugge, die Keure, 2004, 82.

(12) Uit een recent arrest van het Grondwettelijk Hof kan worden afgeleid dat de beroepstermijn voor de aanvrager, voorzien in artikel 115 § 3 DRO mogelijk de toets van de grondwettigheid niet doorstaat. De beroepstermijn bedraagt 20 dagen "na verzending" van de beslissing of van het bericht dat geen tijdige beslissing werd genomen. Het Grondwettelijk Hof oordeelde in verband met het indienen van een bezwaarschrift in het kader van de regelgeving voor leegstandsheffingen dat de keuze van de datum van verzending van het aanslagbiljet als aanvangspunt van de beroepstermijn het recht van verdediging van de geadresseerden op onevenredige wijze beperkt, doordat die termijnen beginnen te lopen op een ogenblik dat zij nog geen kennis kunnen hebben van de inhoud van het aanslagbiljet (Grondwettelijk Hof nr. 123/2007, 26 september 2007).

(13) S. LUST m.m.v. D. LINDEMANS en Y. LOIX, "Vergunningen", in B. HUBEAU en W. VANDEVYVERE (ed.), *Handboek Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw*, Brugge, die Keure, 2004, 571-572, nr. 95; zie ook P.-J. DEFOORT, "Beroepsprocedures inzake stedenbouwkundige en verkavelingsvergunningen", in F. MOEYKENS (ed.), *De Praktijkjurist V*, Gent, Academia Press, 2003, 52.

(14) Een natuurlijk persoon of rechtspersoon die rechtstreeks hinder kan ondervinden van de vergunde werken of een derde die een bezwaar heeft ingediend tijdens het openbaar onderzoek (art. 116 § 1 DRO), dan wel de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar of een adviesverlenende instantie (art. 117 § 1 DRO).